

عنوان مقاله:

بررسی هیدرولوژی و هیدروژئولوژی آبخوان دشت قره ضیاءالدین

محل انتشار:

سومین همایش ملی مدیریت جامع منابع آب (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

رویا امان اله زاده - دانشجوی کارشناسی ارشد آبشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مراغه.

اصغر اصغری مقدم - دانشیار گروه زمین شناسی، دانشگاه تبریز

خلاصه مقاله:

محدوده مطالعاتی قره ضیاءالدین به عنوان یک زیر حوضه از حوضه آبریز ارس در استان آذربایجان غربی در 60 کیلومتری شهرستان خوی و بین خوی و ماکو واقع شده است. وسعت کل محدوده مطالعاتی تقریباً 1868 کیلومتر مربع می باشد. محدوده مطالعاتی قره ضیاءالدین، قسمتی از حوزه آبریز رودخانه آق چای می باشد. این رودخانه از ارتفاعات 3200 متری حاجی بیک و دامنه های جنوبی کوه های قره جوی واقع در مرز ایران و ترکیه و کوه مندلیخ سرچشمه می گیرد و در جهت غرب به شرق جریان پیدا می کند و با طی مسیری به طول 120 کیلومتر مربع با دبی لحظه ای 66/2 متر مکعب پس از دریافت جریانات سطحی شاخه های قره دره و قره جه چای در محل ملحمو بنام آق چای نامیده می شود که در مسیر خود دشت را زهکشی می کند. رودخانه آق چای به عنوان مهم ترین زهکش محدوده مطالعاتی با امتداد غربی شرقی از محور میانی محدوده عبور می کند به همین دلیل نام دیگر این شهر چای پاره می باشد. بر اساس اقلیم نمای آمبرژه اقلیم منطقه مورد مطالعه با میانگین بارندگی سالانه حدود 300 میلیمتر و میانگین دمای سالانه 11/8 درجه سانتیگراد از نوع نیمه خشک سرد می باشد نقشه هم عمق آب زیرزمینی نشان می دهد که حداقل عمق برخورد به آب در روستای علی اکبرکندی حدود 1/47 متر و حداکثر عمق سطح آب در حواشی دشت در روستای بسطام حدود 32/7 متر می باشد بررسی لوگهای چاه های اکتشافی بهره برداری و پیرومتری موجود در منطقه نشان می دهد که آبخوان دشت قره ضیاءالدین از نوع آبخوان آزاد می باشد. همچنین بررسی ها نشان می دهد که در منطقه مورد مطالعه تعداد 104 حلقه چاه عمیق و 190 حلقه چاه نیمه عمیق 34 رشته قنات و 19 دهنه چشمه وجود دارد که حجم آبی معادل 39/97 میلیون متر مکعب از طریق چاهها، 2/10 میلیون کتر مکعب از طریق قنات و 5/48 میلیون متر مکعب از طریق چشمه ها تخلیه می گردد. با توجه به لوگ حفاری چاه اکتشافی فوق و لوگ چاه های بهره برداری بیشترین ضخامت در مرکز دشت در حد فاصل شهر قره ضیاءالدین و روستای حاجیلار بوده که میزان آن بنا به برآورد ژئوفیزیک به 150 متر می رسد و از این محدوده به اطراف دشت بتدریج ضخامت آبرفت کاهش یافته، به طوریکه در اغلب نقاط حاشیه به 25 متر می رسد. به موجب آمار موجود pH متوسط نمونه های آب رودخانه برابر 8/2 است که بیانگر شرایط قلیائیت آب است. متوسط مقدار سختی کل 218 میلی گرم بر لیتر می باشد که با توجه به معیار فوق آب سخت می باشد. بنابراین آب رودخانه آق چای از کیفیت مطلوبی برخوردار بوده و از نظر مصارف شرب و کشاورزی قابل بهره برداری می باشد.

کلمات کلیدی:

آبخوان، دشت قره ضیاءالدین، هیدروژئولوژی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/335471>

